

Aan de leden van de raad van de gemeente Dantumadiel
Postbus 22
9104 ZG Damwâld

Ons kenmerk: Z323170-2021

Behandeld door: College van
burgemeester en
wethouders

Akkoord teamleider: 19 augustus 2021

Datum brief: 19 augustus 2021
Datum college: 7 september 2021

Onderwerp: Memo OVEF tav duurzame energie-inkoop vanaf 1-1-2024

Geachte raad,

Graag willen wij u informeren over de verandering van onze energie-inkoop vanaf 1-1-2024.

Om in de toekomst onze energie duurzamer en ook lokaal in te kunnen kopen is de Coöperatie Openbare Verlichting & Energie Fryslân U.A. (OVEF) het traject gestart om vanaf 1-1-2024 onze energie rechtstreeks op de verschillende energiemarkten in te kunnen kopen en /of contracten tussen twee partijen af te kunnen sluiten via de OVEF.

Zie hiervoor de twee bijlagen:

I. Memo OVEF: besluit inkoop energie vanaf 1-1-2024.

II. Oplegger bij rapport Zelflevermodel, toekomstbestendig in- en verkopen van energie.

Met vriendelijke groet,

Namens het college van burgemeester en wethouders van Dantumadiel,

R.G. Dijksterhuis
Secretaris

Van : Isolde den Haring, directeur

Aan: : Algemene ledenvergadering Coöperatie Openbare Verlichting & Energie Fryslân U.A.

Datum : 28 juni 2021

Betreft : **Besluit Energie-inkoop vanaf 2024**

Besluit

In de algemene ledenvergadering van Coöperatie Openbare Verlichting & Energie Fryslân U.A. (OVEF) van 25 juni 2021 is besloten om vanaf 1 januari 2024 rechtstreeks op de verschillende energiemarkten in te kopen en /of contracten tussen twee partijen af te sluiten via Friese Energie Inkoop Organisatie OVEF.

Huidige inkoop energie

Op dit moment wordt de energie voor de leden en afnemers van OVEF ingekocht op de ENDEX, een handelsplaats (termijnmarkt) voor elektriciteit en gas. Daarvoor zijn aan de hand van een Europese aanbesteding contracten afgesloten met een energieleverancier. De leveringstarieven worden vast 'geklikt' volgend op signalering en advisering van een energieconsultant. De looptijd van het contract is tot 1 januari 2024.

Leveranciers voorzien in de levering vanuit eigen productie, dan wel gecontracteerde productie van derden, of kopen elektriciteit voor hun klanten/afnemers in op de beurs. Dit kan met langere-termijncontracten (van bijvoorbeeld een jaar) op de ENDEX of op de zogenoemde spotmarkt. De EPEX SPOT, voorheen APX, is gemiddeld gezien 10-20% goedkoper dan de lange-termijnbeurs. Daarom wordt in Nederland meer dan 60% van de elektriciteit op de EPEX verhandeld. Naast de marktprijs wordt het uiteindelijke leveringstarief ook bepaald door verschillende vergoedingen c.q. opslagen aan de leverancier, bijvoorbeeld voor programmaverantwoordelijkheid, onbalans, etc.

Overkoepelende vraag is of beleidsarm Europees aanbesteden nog past bij de huidige ontwikkelingen, opgaven en beleidsdoelstellingen van OVEF en haar deelnemers (leden en afnemers). In plaats daarvan kan er ook zelf worden ingekocht op de verschillende energiemarkten en/of contracten tussen twee partijen (bijvoorbeeld lokale producenten/energiecoöperaties of aangrenzende gemeenten met eigen opwek), waarmee versnelling kan worden aangebracht in de uitvoering van de energietransitie in de regio.

Kernpunten huidige contract

- Ingekochte volume is volledig grijs en wordt achteraf verduurzaamd met certificaten
- Het is niet mogelijk elektriciteit af te nemen van lokale Energie Coöperaties
- Het is slechts beperkt mogelijk om eigen opgewekte energie af te nemen, geen ruimte voor zonneparken
- Het is niet mogelijk om met ons aanzienlijke energievolume te sturen in de Regionale Energie Strategie
- DVEP (huidige energieleverancier) overgenomen door Amerikanen, geld verdwijnt naar buitenland
- We zijn inflexibel, volumes en tarieven liggen voor meerdere jaren vast.

Zelfleveringsmodel

In plaats van het middels aanbesteding inkopen van energie bij een energieleverancier is het tegenwoordig dus ook heel goed mogelijk om zelf rechtstreeks energie in te kopen. Zelf inkopen gaat via de (platform)technologie. Een toenemend aantal organisaties maakt gebruik van deze mogelijkheid, waaronder bijvoorbeeld het gemeentelijk Havenbedrijf Amsterdam en de samenwerking van 7 gemeenten in de Achterhoek (Agem). Binnen Agem wordt het zelflevermodel gebruikt om de voor gemeenten benodigde elektriciteit in te kopen bij lokale/regionale bronnen en aanvullend daarop op de verschillende energiemarkt(en).

Kernpunten Zelfleveringsmodel

- Duurzaam lokaal elektriciteit afnemen via dorpscoöperaties
- Opgewekte elektriciteit afnemen van huidige en/of toekomstige zonneparken en/of windparken (deels) in eigen beheer
- Stimuleren van nieuwe (additionele) hernieuwbare energie in Friesland
- Mooie energiemix (zowel de stroom als groencertificaten) realiseren van bijvoorbeeld zon, wind, biomassa en overige. Transparante informatie hierover, liefst per aansluiting.
- Op individueel niveau bepalen wat gemeente/provincie wil kopen
- Flexibel zijn
- De grondstoffenmarkt is niet aanbestedingsplichtig.

Van : Isolde den Haring, directeur

Aan: : Algemene ledenvergadering Coöperatie Openbare Verlichting & Energie Fryslân U.A.

Datum : 10 juni 2021

Betreft : **Oplegger bij zelflevermodel, toekomstbestendig in- en verkopen van energie**

Steeds vaker lopen wij tegen de grenzen aan van energie inkoop middels een Europese aanbesteding. Onze leden (gemeenten en provincie) willen energie afnemen van lokale initiatieven, dorpscoöperaties ondersteunen of de energie van eigen zonnepanelen gebruiken. In een Europese aanbesteding is dit niet of maar zeer beperkt mogelijk. Dit is terug te zien in de overzichten die organisaties als Greenpeace en WISE maken ten aanzien van de energie inkoop van overheden. Friesland staat hierin iedere keer in het oranje of rode gebied. Daar willen we van af. Maar een Europese aanbesteding biedt geen ruimte om je eigen energie leverancier te kiezen. Wij hebben energieaanbestedingen van verschillende gemeenten in Nederland vergeleken. Maar niet één kon dat realiseren wat wij willen, namelijk energie afnemen van lokale initiatieven en coöperaties, Friese energie voor de Friese overheden.

Enkele maanden geleden kwamen we in contact met AGEM. Dit is een samenwerking van zeven gemeenten in de Achterhoek. Zij liepen tegen dezelfde beperkingen aan als wij en zijn daarom sinds 2018 zelf de energie gaan inkopen. Dus niet meer aanbesteden, maar zelf de energie die je nodig hebt inkopen op de markt. Op die manier is alles wat wij willen mogelijk. Dan mag je namelijk wel zelf kiezen waar je je energie inkoopt. Dus dan kunnen we Friese energie inkopen met de bijbehorende groencertificaten. Dit is de meest duurzame vorm van energie inkoop.

Wij hebben heel grondig uitgezocht hoe het werkt als je zelf energie wil kopen op de markt, want we wilden goed in beeld krijgen welke mogelijke risico's aan de orde zouden kunnen zijn en wat de financiële consequenties zijn. Dit hebben wij in het bijgevoegde rapport beschreven. Wij hebben dit eerst met Raad van Commissarissen besproken en sinds maart zijn we dit breed gaan verspreiden onder onze leden op ambtelijk niveau met het verzoek de bestuurders te betrekken en te informeren. In de laatste weken voor de ALV hebben we (bijna) alle bestuurders persoonlijk benaderd om eventuele vragen of onduidelijkheden te beantwoorden. Daarnaast hebben we ambtenaren uitgenodigd om deel te nemen aan een werkgroep energie waarin het stuk uitgebreid is besproken en heel veel vragen zijn beantwoord. Met enkele gemeenten is aanvullend telefonisch contact geweest om vragen te beantwoorden en we hebben een webinar georganiseerd over dit onderwerp (de link wordt u separaat toegestuurd). Met andere woorden: we hebben groot ingezet op communicatie met onze leden om te zorgen dat iedereen alle informatie kreeg waar behoefte aan was en om alle vragen te beantwoorden. Zodat in de ALV een besluit hierover genomen kan worden.

Gevraagde besluit: De algemene ledenvergadering wordt gevraagd te besluiten om de elektriciteit vanaf 1 januari 2024 door OVEF voor haar leden en afnemers direct te laten inkopen op de markt en niet meer middels een Europese aanbesteding.